

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Anthony de Schryver, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventie maatregelen.

Tweelingdracht met gewoon kalf en abnormale bal of 'mola'

Vroeg afgestorven embryo

Tijdens een routinebezoek waarbij enkele vaarzen en koeien die einde dracht waren, een vaccin tegen kalverdiarree kregen en een aantal jonge kalveren een neusenting tegen pinkengriep, zei de veehouder ineens: 'Die laatste was een kalf van een tweeling.'

Op zich is dat natuurlijk niet raar, dacht ik nog. Maar toen de veehouder verder vertelde dat het tweede kalf eruitzag als een soort 'haarbal' wekte het toch mijn interesse.

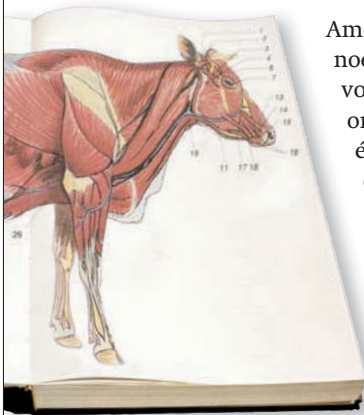
Inmiddels was de vrouw van de veehouder eraan komen lopen met een emmer gevuld met water en daarin zat de 'haarbal'. Deze hadden ze netjes in water, met wat ontsmettingsmiddel erin, in de koelkast bewaard om aan mij te kunnen laten zien. Bij nadere inspectie bleek het om een vroegtijdig afgestorven embryo te gaan, waar ik direct de term 'mola' op plakte, wetenschappelijk omschreven als Amorphus globosus. Tijdens het insnijden van deze massa zijn er structuren te herkennen van onder andere bot (te zien bij het mespunt op de foto), tanden, haren en een onvolledig hart.

Het ging hier om een eeneiige tweeling waarbij de ene de bloedvoorziening bij de andere verstoorde. Zo kon één embryo tot een normaal kalf uitgroeien, terwijl het andere embryo onvolledig kon uitgroeien en al vroegtijdig stopte in de ontwikkeling. De groei van huid, haar, bot en andere structuren zette echter wel in beperkte mate door, zoals te zien op de foto.

In dit geval hebben we van het normale vaarskalf bloed genomen om te checken of het geen kween was. En gelukkig bleek de uitslag gunstig te zijn.

De encyclopedie **Amorphus globosus**

Amorphus globosus, ook 'mola' genoemd, komt bij runderen zelden voor. Het is een gevolg van een onvolledige ontwikkeling van één van de twee vruchten van een tweeling. Het blijkt zowel bij eeneiige als bij twee-eiige tweelingen te kunnen voorkomen.

Reden is de versmelting van bloedvaten waarbij het 'sterkste' embryo het andere onderdrukt. Op die ma-

nier kan de ontwikkeling van één embryo niet doorgaan en is er enkel nog wat groei uit de drie kiembladen. Vandaar dat er in zo'n massa allerlei weefsel- en orgaanstructuren terug te vinden zijn.

Ongeveer vijf procent van de drachten resulteert in een tweelingdracht en van die tweelingdrachten geeft ongeveer één procent een Amorphus globosus of mola. Deze afwijking wordt niet altijd opgemerkt. Zo'n massa van rond de halve kilo kan ook gemakkelijk verdwijnen in een strohok of een weide. Daardoor wordt een deel van de gevallen niet geregistreerd.

Bij het ontstaan ervan lijkt vooralsnog geen infectieuze aandoening betrokken.